

INFO & TICKETS: 03 202 83 60 | WWW.HETPALEIS.BE

DE NWE TIJD

HETPALEIS

Niets

Freek Vielen

30.03 —
26.04.17

11+

Credits

Tekst en regie:	Freek Vielen
Dramaturgie:	Rosa Vandervost
Naar een boek van:	Janne Teller
Spel:	Tim David Harald Austbø Elena Peeters Judith de Joode Laura Mentink
Componist:	Christiaan Verbeek
Scenografie:	Jozef Wouters
Assistent scenografie:	Céline Van der Poel
Lichtontwerp:	Sander Salden
Productie en technische uitvoering:	De Nwe Tijd & HETPALEIS

Er wordt gebruik gemaakt van een stroboscoop tijdens de voorstelling.

Inhoud

Het begint allemaal met Pierre Anthon, een jongen uit klas 2B. Op een dag staat hij op, pakt zijn tas en zegt kalm: 'Er bestaat niets van betekenis, dat had ik al lang door. En daarom heeft het geen zin om iets te doen, dat heb ik net begrepen.' Hij stopt zijn boeken in zijn tas, loopt de klas uit en gaat in een pruimenboom zitten. Zijn klasgenoten pikken dit niet. Ze besluiten hem te laten zien dat hij het fout heeft. In een verlaten loods aan de rand van het dorp beginnen ze een Berg van Betekenis te bouwen. Om beurten moet iemand iets afstaan wat hem of haar dierbaar is. Elk offer heeft een nieuw en groter offer tot gevolg. Wat onschuldig begint, krijgt al gauw een dramatische wending ...

Niets is gebaseerd op het gelijknamige bekroond boek van Janne Teller.

Freek Vielen over het boek:

'Toen ik het boek las wist ik meteen dat ik hier iets mee wou doen. Het is zo'n extreem boek en zo gruwelijk in zijn onverbiddelijkheid dat ik er door geprikkeld werd. Ik wou er iets tegenover zetten. Net als de klas wou ik direct bewijzen dat er wel zinvolle dingen bestaan. Dat niet alles waardeloos is. En zo begon ik samen met mijn dramaturge Rosa Vandervost en een fantastische cast mijn eigen Berg van Betekenis te maken.'

Interview met Freek Vielen over Niets (11+)

IN EEN BOOM ZITTEN EN PRUIMEN GOOIEN

"In de voorbereidende workshops viel het me op dat je best direct mag zijn tegen kinderen. De eerste dag omzeilde ik de vragen en probeerde ik gewoon wat te praten. Maar de kinderen kunnen best wel wat hebben. "

***Niets* is gebaseerd op het bekroonde boek van de Deense auteur Janne Teller over een jongetje dat de zin van het leven niet meer inziet. Waarom wou je net dit boek naar het podium vertalen?**

Niets is een van de meest extreme boeken die ik ken, in de jeugdliteratuur of zelfs in de gehele literatuur. Het extreme zit vooral in hoe onverbiddelijk de gedachten van de zinloosheid van het leven worden uitgewerkt. Iemand (het hoofdpersonage Pierre Anthon) haalt alle mogelijke argumenten aan waardoor je zelf gaat denken 'wat doe ik eigenlijk hier?', 'waarom doe ik het eigenlijk?'. Al dit soort vragen die iedere mens heeft, worden hier zo compleet en extreem uitgewerkt dat je er niet omheen kunt. Dat vind ik zo goed aan het boek want in het leven moet je erom heen, iedereen moet zich tegen die gedachten verweren. Toen ik het las, kreeg ik zin om de uitdaging aan te gaan en te zoeken naar hoe kan je hierover kan denken, wat je er tegenover kan zetten.

In *So it goes* boog je je over het waarom van het oorlog voeren, *Heimat* ging over het terugblikken aan het eind van een leven. Maakt de drang om existentiële vragen te stellen deel uit van je DNA?

Dat klopt deels maar daarnaast ben ik vooral heel nieuwsgierig naar alles. Als ik in de auto zit en ik vang bijvoorbeeld een nieuwtje op over vrachtschepen die zichzelf kunnen besturen denk ik meteen verder. Kan nu één iemand ergens in een haven alle schepen overal ter wereld met één knopje bedienen? En wat zal het voor de werkgelegenheid betekenen? Het maakt me enthousiast en nieuwsgierig. Ook als ik met iemand praat, ben ik snel geïnteresseerd. Voor theater merk ik wel dat ik op de grotere vragen bots. Na alle kleine vragen waar ik de hele dag mee bezig ben, kom ik voor mijn theaterstukken bij de grote thema's uit.

In het najaar werkte je in een workshop met jongeren in HETPALEIS rond de thema's van het boek. Je legde de kinderen een reeks fundamentele vragen voor. Wat is je daarvan bijgebleven?

Het viel me op dat je best direct mag zijn tegen kinderen. De eerste dag omzeilde ik de vragen en probeerde ik gewoon wat te praten. Maar de kinderen kunnen best wel wat hebben. Voor de workshop vroeg ik me af of dit nu eigenlijk een thema is voor elfjarigen, dertienjarigen of zestienjarigen maar in de workshop merkte ik dat het gewoon voor kinderen is die van denken en reflecteren houden, of ze nu negen of zestien zijn.

Daarnaast konden ze zich wel allemaal voorstellen wat het hoofdpersonage Pierre Anthon zei maar vonden ze het ook een beetje klagerig, zo in een boom zitten en pruimen gooien. Het personage maakte geen grote indruk op de kinderen van de workshop terwijl in het boek de hele klas net erg in zijn ban raakt en onder zijn invloed gaat doordenken. Daar wil ik in het maakproces rekening mee houden. We zullen er moeite moeten voor doen om het publiek mee te doen denken, het mag Pierre Anthon niet als een jongen die het thuis gewoon moeilijk heeft bekijken. Dat was een beetje de reactie van de kinderen in de workshop, die jongen vraagt gewoon om aandacht. We moeten duidelijk maken dat het echte vragen zijn die beginnen te knagen bij de groep.

In 2015 gaf Lucas Vandervost, toenmalig artistiek leider van deTijd, de fakkel door aan jou, Rebekka de Wit en Suzanne Grotenhuis; De Nwe Tijd zag het licht. Hoe kijk je terug op dat eerste jaar?

Het was veel en groot en heftig maar het is natuurlijk super fijn dat we dit mogen doen. Het is een luxe om te kunnen doen wat je wilt doen zonder dat je vanuit de impasse moet denken zoals vele van mijn leeftijdsgenoten. Wij kunnen nu echt vooruit denken. Maar ineens ben ik ook bedrijfsleider en moet ik nadenken over de lange termijn, de relaties met de cultuurcentra, de relaties onderling enzovoort. Mijn dagen zijn dus goed gevuld en de grootste zoektocht op dit moment is hoe ik tijd kan afblokken om nog te kunnen schrijven. Maar eenmaal het repetitieproces begint, is dat weer anders.

De Nwe Tijd en HETPALEIS gaan vanaf 2017 structureel samenwerken, Niets is het begin. Wat staat er nog op stapel?

Niets is mijn eerste voorstelling voor kinderen. Ik schreef al iets voor kinderen, *De PindakaasPrins*, maar regisseerde nog niets. Ik ben benieuwd naar deze eerste samenwerking maar ook naar de volgende projecten. Rebekka zei dat we hierna een voorstelling moeten maken die 'Alles' heet (lacht). Ik wil ook graag eens een voorstelling maken voor de ouders van kinderen die bang zijn voor de dood, en voor hun kinderen, vaak zesjarigen. Ik herinner me dat ik zelf heel bang was op die leeftijd. Over wat als je niet kan zeggen dat er een hemel is waar je naartoe gaat, welke verhalen kan je dan wel vertellen? Het is een van de ideeën. Er zijn ook nog een paar boeken die ik erg mooi vind.

Wie is wie?

FREEK VIELEN studeerde in 2007 af aan de opleiding Woordkunst aan het Koninklijk Conservatorium Antwerpen. Aanvankelijk werkte hij vooral als radiodocumentairemaker bij de Nederlandse omroepen Radio 1 en Radio 6. Daarna richtte hij zich meer op het maken van toneel. Zijn eerste monoloog *Begin – Verder in het Noordoosten lichte bewolking* verscheen in boekvorm bij uitgeverij Theaterboek. Voor zijn twee volgende monologen werkte hij samen met muzikanten Harald Austbø, Jasper Stadthouders en The Ambush Party. Hij regisseerde *Heimat* (De Nwe Tijd) en maakte samen met Rebekka de Wit, Suzanne Grotenhuis, Tim David en Harald Austbø de opvolger *Heimat 2* (De Nwe Tijd). Als acteur speelde hij mee in *Dorstig* (Hof van Eede).

Hij schreef de *State of the Youth* voor Het Theaterfestival van 2014, een aflevering van de Afhankelijkheidsverklaring voor de Correspondent en de theaterteksten *DePindakaasPrins* (Orkater) en *Dracula* (deTijd). Met die laatste tekst won hij de Taalunie Toneelschrijfprijs 2014. Freek Vielen is als docent verbonden aan de opleiding Woordkunst aan het Koninklijk Conservatorium Antwerpen.

ROSA VANDERVOST werkt als actrice, dramaturge en theaterdocent. Sinds haar afstuderen in 2005 aan de toneelopleiding van het Herman Teirlinck Instituut te Antwerpen maakte en speelde ze in voorstellingen van gezelschappen als deTijd, Maatschappij Discordia het MartHa!tentatief en Luxemburg. Daarnaast werkte ze onder andere mee als dramaturge aan de voorstelling *So it goes* (Freek Vielen, 2014), deed ze de spelcoaching bij *het gaat over* (HETPALEIS, 2015) en regisseerde ze *Dezelfde Zee* (Zeeland Nazomerfestival, 2016). Ze hecht ook veel belang aan sociaal-artistische projecten. Zo realiseerde ze onder andere in 2011 de voorstelling *Boyz in the hood* met geïnterneerde jongeren uit de jeugdinstelling GBJ De Kempen te Mol en maakte ze in 2009 de voorstelling *Blauwe Sterren* met jongeren met een verstandelijke handicap van de school Krauwelenhof, Antwerpen. Sinds 2010 is ze verbonden als docent aan de opleiding Woordkunst van het Koninklijk Conservatorium Antwerpen.

LAURA MENTINK is toneelspeler en maker. Ze studeerde in 2007 af aan de Arnhemse Toneelschool en speelde onder andere bij NTGent, hotel modern, De Nwe tijd, 't Barre Land en Maatschappij Discordia. Begin 2017 ging haar monoloog *Wittgenstein's Mistress* in première. Daarnaast schreef ze haar eerste toneeltekst, *Weg* (OT Rotterdam).

HARALD AUSTBØ studeerde in 2005 af aan de toneelschool Dora van der Groen van het Koninklijk Conservatorium Antwerpen. Daarna startte hij de opleiding cello-jazz aan het Conservatorium van Amsterdam, waar hij in 2011 afstudeerde. Tijdens zijn studies cello-jazz organiseerde hij samen met Oscar Jan Hoogland twee jaar lang maandelijkse improvisatieconcerten, speelde hij met de band The Ambush Party op verschillende buitenlandse jazzfestivals, en acteerde en speelde cello in voorstellingen als *Wie is van wie* (2006, Laika), *Crux* (2006, Cosmic Theater) en *Onzichtbare Steden* (2007, in collectief gecreëerd). Hij werd in die periode ook lid van de band Susies Haarlok en speelde cello, acteerde en componeerde bij verschillende voorstellingen van Amsterdams muziektheatergezelschap Orkater. Harald werkte als componist/muzikant/acteur eerder samen met Freek Vielen: voor de voorstelling *Liever Niet* (2012), *Dracula* (2014), *So it goes* (2015) en *Heimat 2* (2016). In 2012 componeerde Harald met The Ambush Party muziek voor de voorstelling *Sommige dingen (vallen in het water)* van Clara Van den Broek (BRONKS). Samen met danser Alexander Vantournhout maakte hij in 2015 het improvisatieduet WAK. Hij speelde als acteur/cellist ook in

Eichmann. Een opera over de vrije wil (2015, De Diamantfabriek). Harald werkte in 2011 met de muziekgroep Susies Haarlok aan een maatschappelijk betrokken project genaamd *Veldwerk*, een concert waarbij de songteksten worden gemaakt van letterlijke citaten uit interviews. Een vervolg daarop was de muziektheaterproductie *Anderman* (2013). Daarnaast maakte/speelde hij met Susies Haarlok ook muziek voor de rockopera *De Wit of Oranje* (2014, coproductie Tafel van Vijf, Theater aan het Spui en ArtEZ Conservatorium) en *Guess Who's back* (2015, Young Gangsters). Tussen 2014 en 2016 toerde Harald met een solo project met cello, zang en human beatbox door Nederland.

ELENA PEETERS studeerde in 2015 af aan de opleiding Woordkunst aan het Koninklijk Conservatorium Antwerpen. Dat deed ze met *ELENA*, een voorstelling over haar voetreis naar Rome die ze maakte onder leiding van Suzanne Grotenhuis en Freek Vielen. Tussendoor verzorgde en verzorgt ze tal van kleinere opdrachten voor onder andere Laika, De Kleine Expeditie en deSingel, en werkt ze met illustratrice Louize Perdieu aan een kinderboek voor De Eenhoorn. Ze broedt eveneens op een nieuw idee voor een monoloog.

TIM DAVID studeerde in 2005 af als Meester in de Dramatische Kunst aan het Herman Teirlinck Instituut te Antwerpen en behaalde er in 2008 een Aggregaat Pedagogie in de Dramatische Kunst. Hij speelde gastrollen in verschillende televisieseries en kreeg een vaste rol in *De Kavijaks* van Stijn Coninx. Tim acteert niet alleen voor de camera. Hij was ook te zien in theatervoorstellingen als *Slot* (2005, Laika), *De Gebroeders Leeuwenhart* (2005, Theater aan Zee), *De Jongen Die Uit Zijn Boom Kwam* (2005, Padarijs), *Immaculata* (2005, Braakland/ZheBilding), *Erik Pinkerstblom* (2006, HETPALEIS), *O Mio Core* (2012, Theater Malpertuis), *Spraakwater* (2012, de Queeste), *Kaspar* (2013, Braakland/ZheBilding), *Titus* (2014, Theaterling), *Midzomernachtsdroom* (2015, eigen regie), *De Goeie De Slechte en de Leijke* (2015, HETGEVOLG) en *Heimat 2* (2016, De Nwe Tijd).

CHRISTIAAN VERBEEK is een Nederlands componist en muzikant, afgestudeerd in 2007 (Piano Jazz) en 2010 (Master Composing for Film) aan het Conservatorium van Amsterdam. De afgelopen zeven jaar schreef hij veel muziek voor film, zoals voor *Helium* (Eché Janga), waarvoor hij in 2014 het Gouden Kalf won voor Beste Muziek. In 2015 was hij componist en muzikaal leider voor *Route Nationale* (Orkater/De Nieuwkomers). Hij maakte ook muziek voor de schoolvoorstelling *Ibuka* (Theater Utrecht). Eind 2015 kreeg hij een compositieopdracht van het Cello8ctet Amsterdam i.s.m. November Music voor een nieuw werk in een programma ter ere van de 80e verjaardag van de wereldberoemde componist Arvo Pärt. Dit resulteerde in het stuk *Aan het grensland*, dat ook in 2017 nog regelmatig wordt uitgevoerd. Christiaan hoopt eind 2017 een eigen album uit te brengen.

Biografie Janne Teller

Janne Teller (°1964) is een Deense schrijfster van Duits-Oostenrijkse afkomst. Oorspronkelijk studeerde ze af als macro-economete aan de universiteit van Kopenhagen. Nadien werkte ze voor de Europese Unie en de Verenigde Naties als conflictbemiddelaar en humanitaire hulpverlener. Ze woonde in Tanzania, Mozambique en Bangladesh. In 1995 besloot ze zich toe te leggen op het schrijven van fictieverhalen. Sindsdien leeft ze als een internationale nomade in steden zoals Parijs, Milan, New-York, Elsinore en Berlijn.

In haar boeken confronteert ze graag grote filosofische levensvragen met meer mainstream debatten. Naast fictieverhalen schrijft ze ook kortverhalen en essays. Haar boeken vielen massaal in de prijzen en werden vertaald in meer dan 26 talen.

Het boek *Niets* (2000) lokte aanvankelijk veel controverse uit en werd in 12 landen (waaronder haar eigen land Denemarken) op school verboden. Maar daarna groeide het uit tot een internationale bestseller en sleepte het vele internationale prijzen in de wacht waaronder de Franse literatuurprijs Libbylit voor het beste kinderboek in 2008.

De pers over het boek *Niets*:

‘Een sensatie.’ - Volkskrant, Nederland

‘Wat wens je nog meer van literatuur?’ - Der Spiegel Germany

‘Dit boek slaat in als een hamer.’ - ZDF, Duitsland

‘Dit prachtige en angstaanjagende boek legde mij volledig lam’. - The Guardian, UK

‘Onuitwisbaar, ontastbaar en tijdloos. Dit compromisloze boek heeft alle kenmerken van een klassieker.’ - Booklist USA

‘Het beschrijft de zoektocht die iedereen doormaakt, maar het is nog nooit op zo’n aangrijpende manier verteld.’ - Die Zeit

Speellijst

Do 30/03/17	19:00 première	Grote zaal HETPALEIS	03 202 83 60
Vr 31/03/17	19:00 voorstelling	Grote zaal HETPALEIS	03 202 83 60
Za 1/04/17	19:00 voorstelling	Grote zaal HETPALEIS	03 202 83 60
Zo 2/04/17	15:00 voorstelling	Grote zaal HETPALEIS	03 202 83 60
Wo 5/04/17	19:00 voorstelling	Grote zaal HETPALEIS	03 202 83 60
Do 6/04/17	19:00 voorstelling	Grote zaal HETPALEIS	03 202 83 60
Vr 7/04/17	19:00 voorstelling	Grote zaal HETPALEIS	03 202 83 60
Za 8/04/17	19:00 voorstelling	Grote zaal HETPALEIS	03 202 83 60
Zo 9/04/17	15:00 voorstelling	Grote zaal HETPALEIS	03 202 83 60
Wo 12/04/17	20:30 reisvoorstelling	Rotterdamse Schouwburg	+31 10 411 8110
Di 18/04/17	13:30 schoolvoorstelling	Grote zaal HETPALEIS	03 202 83 60
Wo 19/04/17	19:00 schoolvoorstelling	Grote zaal HETPALEIS	03 202 83 60
Do 20/04/17	13:30 schoolvoorstelling	Grote zaal HETPALEIS	03 202 83 60
Vr 21/04/17	13:30 voorstelling	Grote zaal HETPALEIS	03 202 83 60
Za 22/04/17	19:00 voorstelling	Grote zaal HETPALEIS	03 202 83 60
Zo 23/04/17	15:00 voorstelling	Grote zaal HETPALEIS	03 202 83 60
Di 25/04/17	13:30 schoolvoorstelling	Grote zaal HETPALEIS	03 202 83 60
Wo 26/04/17	19:00 voorstelling	Grote zaal HETPALEIS	03 202 83 60
Do 27/04/17	13:30 schoolvoorstelling	Grote zaal HETPALEIS	03 202 83 60
Vr 28/04/17	13:30 schoolvoorstelling	Grote zaal HETPALEIS	03 202 83 60
Di 16/05/2017	9:00 reisvoorstelling	30CC Leuven	016 30 09 00
Di 16/05/2017	20:00 reisvoorstelling	30CC Leuven	016 30 09 00

Praktisch

TICKETS voor de voorstellingen in HETPALEIS zijn te koop aan €7/€15. Reserveren aan het onthaal van HETPALEIS, via 03 202 83 60, onthaal@hetpaleis.be of via www.hetpaleis.be

